

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-167/23-Z

Název	Rodinné centrum Kroměříž, z.s. a Středisko výchovné péče
Sídlo	Kollárova 658/13, 767 01 Kroměříž
E-mail	rckm@rckm.cz
IČO	04412672
Identifikátor	691013365
Právní forma	Spolek
Zastupující	Bc. Eliška Petruchová
Zřizovatel	Rodinné centrum Kroměříž, z.s. a Středisko výchovné péče
Místo inspekční činnosti	Kollárova 658/13, 767 01 Kroměříž
Inspekční činnost na místě	8. až 10. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střediskem výchovné péče podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Rodinné centrum Kroměříž, z.s. a Středisko výchovné péče (dále středisko) poskytuje svým klientům preventivně výchovnou péči formou celodenních služeb. Středisko je určeno dětem, mládeži, případně zletilým osobám, od 3 let do ukončení přípravy na budoucí povolání. Specializuje se na žáky 1. a 2. stupně základních škol. Využití služby střediska je realizováno se souhlasem zákonného zástupce, případně se souhlasem zletilého klienta. Středisko poskytuje preventivně výchovnou péči zaměřenou na odstranění či zmírnění poruch chování a na prevenci vzniku dalších vážnějších výchovných poruch a negativních jevů v sociálním vývoji dětí. Přibývajícím částí klientů se také potýká s kombinovanými, úzkostnými či psychiatrickými poruchami nebo poruchami autistického spektra.

Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 8 klientů v celodenní péči (jedna výchovná skupina). Nejmladšímu klientovi bylo 9 let, nejstaršímu 16 let. Od začátku školního roku 2022/2023 poskytlo středisko ucelenou péči 19 klientům. Do střediska byli přijati na základě smlouvy o poskytování služeb celodenního oddělení včetně plnění povinné školní docházky. Stravování klientů je smluvně zajištěno u poskytovatele stravovacích služeb. Péče o klienty převážně z oblasti Kroměřížska je realizována v průběhu školního roku v době od 7:45 do 16:30 hod.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Filozofii činnosti střediska má ředitelka rozpracována ve svých koncepčních záměrech. Vize vychází z kognitivně behaviorálního zaměření a je realizována prostřednictvím průběžně aktualizovaného školního vzdělávacího programu. Ten je spolu s individuálním výchovným plánem klienta jasným a srozumitelným nástrojem pro plánování i realizaci výchovně vzdělávacích činností včetně terapeutických aktivit. Systematičnost poskytované péče klientům se odráží také v navazujících dokumentech střediska, které jsou vedeny velmi přehledně a průkazně, což umožňuje sledovat v čase vývoj klienta a dosahování jeho individuálně nastavených cílů. Koncepční záměry střediska jsou realizovány za podpory všech zaměstnanců, což významně přispívá efektivitě jejich naplňování. Na základě zpracované komplexní diagnostiky klienta externí ambulancí, poskytuje středisko následnou cílenou reedukační a psychoterapeutickou péči, a také školní výuku v rozsahu předepsaném kmenovými školami klientů. Nastavený individuální výchovný plán je realizován prostřednictvím rozmanitých činností, které jsou i za účasti klientů plánovány v týdenních programech výchovně vzdělávacích činností. Poskytované služby klientům vychází z osmitýdenního programu. Do výchovné skupiny jsou klienti zařazováni průběžně a skupina je otevřená. Na základě skladby klientů, jejich individuálních potřeb či aktuálních potřeb výchovné skupiny je programová nabídka průběžně modifikována. Kvalitně zpracovaný Minimální preventivní program vede klienty ke zdravému životnímu stylu, k podpoře jejich sociálního a osobnostního rozvoje. Středisko věnuje velkou pozornost prevenci rizikového chování, klienti jsou vedeni k smysluplnému trávení volného času.

Organizační uspořádání střediska odpovídá jeho velikosti, část svých kompetencí delegovala ředitelka na svoji zástupkyni. Osobní zaujetí a motivace k dosahování dobrých výsledků vedení střediska i jeho zaměstnanců významně přispívají k jeho činnosti. K předávání informací mezi zaměstnanci dochází během dne průběžně a na osobní bázi, velká část zjištěných informací o klientech či výchovné skupině je však pro další využití zaznamenána i písemně, což umožňuje tyto informace zpětně analyzovat a využívat. Realizovaný kontrolní a hospitační systém je doložitelný, efektivně zpracovaný, a také funkční. Vyvozené závěry přispívají ke zkvalitnění výchovného procesu i chodu střediska. Na pravidelných

pedagogických radách je hodnocen prospěch a chování klientů ve středisku a jejich zdravotní stav. Středisku se daří vytvářet příjemné klima a uskutečňovat partnerský přístup pedagogů ke klientům.

Obměněný pedagogický sbor ve středisku tvoří speciální pedagog a vychovatel. Individuální přístup při vzdělávání klientů se speciálními vzdělávacími potřebami je navíc ve středisku zajištěn asistentem pedagoga na plný úvazek. Výchovně vzdělávací činnost střediska je tak personálně dostatečně zabezpečena. Začínajícím pedagogům je věnována potřebná pozornost a péče přispívající k jejich úspěšnému začlenění do vzdělávacího procesu a bezproblémové adaptaci do pracovního kolektivu. Pedagogický sbor je kvalifikovaný, což přispívá kvalitě poskytovaných služeb. Etapedická péče je klientům poskytována průběžně v dopoledních i odpoledních hodinách jak individuálně, tak skupinově. Psychologická péče je zajišťována externě. I vzhledem ke změně struktury klientů je příležitostí ke zlepšení střediska rozšíření psychologických služeb. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se cíleně zaměřovalo na vzdělávací akce k získávání nových odborných znalostí a dovedností pedagogů, vycházelo z potřeb a zájmů jednotlivých pracovníků s přihlédnutím k provozním a finančním možnostem střediska. V kvalitě vzdělávacího a výchovného procesu se pozitivně odráží, že vedení zařízení při hospitační činnosti sleduje aplikaci získaných poznatků a dovedností do praxe. Středisko také pravidelně umožňuje svým pedagogům vnímat a reflektovat jinak svou vlastní práci nebo vzájemné mezilidské vztahy či nacházet nová řešení problematických situací prostřednictvím služeb externího supervizora. Nové podněty ke své práci či pohledu na ni získává vedení střediska průběžně realizovanými návštěvami v jiných střediscích výchovné péče či zařízeních.

Prostorové a materiální podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Podnětné a esteticky upravené prostředí působí příjemně a odpovídá potřebám střediska. K pohybovým a volnočasovým aktivitám slouží přilehlá, herními prvky vybavená zahrada. Vedení je dlouhodobě úspěšné v získávání mimorozpočtových zdrojů většinou formou sponzorských darů a grantů. Finanční podmínky v dostatečné míře umožňují činnost střediska.

Bezpečnosti, ochraně zdraví i psychické pohodě klientů věnuje středisko náležitou pozornost. Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví jsou stanovena ve vnitřním řádu a dalších interních směrnících. Vstup do budovy je zabezpečen proti vstupu cizích osob zabezpečovacím kamerovým systémem a zvonkem na dálkové ovládání. Zaměstnanci mají přehled o osobách, které vstupují do budovy střediska. Preventivní mechanismy jsou nastaveny adekvátně vzhledem k počtu osob, které středisko navštěvují.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Přijetí klienta do střediska odpovídá vnitřně nastaveným standardům kvality péče i pravidlům vnitřního řádu. Pracovníci usilují o získání maximálního množství informací, které pak odborně aplikují za účelem stanovení vhodných výchovně-vzdělávacích postupů a strategií.

Efektivita naplňování cílů výchovy a vzdělávání byla sledována ve středisku v dopoledních i odpoledních hodinách. Organizace dne střediska je strukturována s ohledem na stanovené resocializační cíle. Denní aktivity vycházely z týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti. Ve výchovné skupině jsou klienti s různou délkou pobytu, resp. někteří z nich opakovaně. Do osmitýdenního programu jsou vhodně zařazovány individualizované úkoly, jejichž cílem je dát klientovi možnost ke zvyšování jeho sebevědomí v pozitivních vzorcích chování. Systém práce s klienty je přehledně a cíleně strukturován. Současně s tím dochází k pravidelnému vyhodnocování dílčích kroků. Výchovně vzdělávací činnosti jsou vhodně

doplněny o krátkodobé cíle, které si definují samotní klienti, čímž se aktivně podílí na vlastním resocializačním programu. Středisku se daří motivačními prvky a cílenými úkoly zvyšovat míru participace klientů na každodenním chodu výchovné skupiny.

Dopoledne se klienti učili dle individuálních vzdělávacích plánů svých kmenových škol. Výuka byla promyšlená a pečlivě připravená, vyznačovala se vysokou mírou individualizace a diferenciací. Vyučující průběžnými adresnými pochvalami za snahu, aktivitu a dobré chování motivovala klienty ke vzdělávacím aktivitám. Ke klientům bylo přistupováno s respektem, pochopením k jejich specifickým vzdělávacím i výchovným problémům, důsledně bylo dbáno na dodržování nastavených pravidel. Velký důraz byl kladen na učení s porozuměním, na to, aby klienti práci dokončili a aby při plnění úkolů byli soustředění. Většina hodin byla charakteristická vysokým podílem samostatné práce, klienti individuálně pracovali se speciálním pedagogem nebo s asistentem pedagoga. Při vzdělávání byla patrná úzká spolupráce všech zainteresovaných, jejich vzájemná informovanost o vzdělávacích i výchovných pokrocích každého klienta. Tato skutečnost měla pozitivní vliv na podporu rozvoje osobnosti každého jednotlivce a napomáhala budování vztahu k učení a plnění školních povinností.

Při odpoledních činnostech převládaly hodnotící, relaxační a odpočinkové aktivity, které probíhaly v přátelském a důvěrném prostředí. Využívaný hodnoticí systém je přehledný, poměrně jednoduchý a z rozhovorů s klienty vyplynulo, že mu rozumí a považují jej za motivační. Hodnocení probíhá pedagogy průběžně během činností, což bylo ověřeno prostřednictvím hospitací. Klienti jsou také vedeni k sebehodnocení i vzájemnému hodnocení na tzv. sezeních, které jsou realizovány každý den. Na nich jsou zpětně probírány zejména vhodné vzorce chování klientů, vnitřní motivy k pozitivní změně hodnotového žebříčku klientů jsou tak posilovány. Během sledovaných sezení klienti aktivně spolupracovali. Při vzájemném hodnocení si klienti všímali a dovedli využít i pozitivních změn v chování druhých, což bylo přínosné. S klienty a jejich zákonnými zástupci jsou společně pravidelně realizována také individuální poradenství, skupinová sezení či terapie. Postupně přebírají zodpovědnost za dílčí svěřené aktivity a jejich zvládnutí je součástí individuálního výchovného plánu. Prostřednictvím těchto činností jsou u klientů rozvíjeny sociální a kooperativní kompetence. Z rozhovorů s klienty střediska vyplynulo, že vztahy mezi pracovníky a klienty byly založeny na respektu, důvěře a porozumění. Nebyly zaznamenány stížnosti klientů na jednání pracovníků. Poskytované etopedické intervence při vzdělávání se pozitivně projevovaly v dosahování individuálních výsledků klientů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Od poslední inspekční činnosti se naplněnost střediska většinou pohybovala na jeho kapacitním maximu. Individuální přístup nejen ke klientovi, ale i jeho zákonnému zástupci, se pozitivně projevuje v širokém zájmu o nabízené konzultace, aktivity či terapie. Partnerské vztahy s místními organizacemi, školami, dalšími školskými zařízeními a školskými poradenskými zařízeními přispívají ke zvyšování kvality vzdělávání a rozvoji osobnosti klientů. Pro zkvalitnění služeb je přínosem spolupráce s nadacemi a neziskovými organizacemi. Svou činnost středisko aktivně prezentuje nejen na svých webových stránkách, ale také formou informačních letáček a brožur. O svých službách rovněž informují v místním tisku a v médiích.

Středisko průběžně sleduje a vyhodnocuje efektivitu práce s klienty. Individuální výsledky ve vzdělávání průběžně předávají kmenovým školám klientů i jejich zákonným zástupcům. Systém průběžného a každodenního hodnocení klientů je výrazně provázán s celkovou filozofií střediska. Ten u klientů posiluje schopnost sebereflexe, odpouštění, zvládání

konfliktů a stresů, ocenit u sebe i druhých vzájemnou pomoc, empatii i týmovou spolupráci. Významným prvkem je propracovaný systém komunit či sezení. Nově přicházející klienti si na tento systém rychle zvykají a aktivně se do něho zapojují. Pod vedením zkušených odborníků jsou jednotlivci vhodně vedeni, usměrňováni, odměňováni, ale i napomínáni. Hodnocení probíhá nejen v průběhu dopoledního vzdělávání, ale také při předávání klientů do odpolední výchovné činnosti a naopak. Hodnocení dětí z proběhlých aktivit se tak promítá v konečném důsledku do individuálního výchovného plánu, ale i do závěrečné diagnostické zprávy. Ta je podrobná a má dobrou vypovídací hodnotu, je tedy využitelná jako efektivní nástroj pro navazující péči.

Středisko intenzivně spolupracuje s rodinami klientů, pro které pořádá rozmanité akce, za účelem úpravy rodinných vztahů či nastavení vzájemných pravidel. Poskytuje také nejrůznější navazující aktivity s cílem rozvoje sociálních dovedností klientů, nově pak sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Efektivitu činností zvyšuje realizace těchto služeb v terénu přímo rodinám.

V rozhovorech klienti sdělili, že jejich postoje k rodině, chování i úspěchům ve škole se v průběhu programu zlepšily, což svědčí o dobré a odborné práci střediska. Při ukončení programu má klient i jeho zákonný zástupce možnost se k němu vyjádřit. Poskytnutá zpětná vazba je od nich vysoce pozitivní, což zvyšuje motivaci střediska ke zvyšování kvality poskytovaných služeb.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Od poslední inspekční činnosti došlo k částečným personálním změnám na pozici speciálního pedagoga.
- Počet klientů s kombinovanými výchovnými a úzkostnými projevy, psychiatrickými poruchami či poruchami autistického spektra se zvyšuje.
- Nově zavedené sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi rozšiřují nabídku střediska.
- V oblasti materiálně technických podmínek došlo k modernizaci vnitřního vybavení budovy a zahrady.

Silné stránky

- Systém řízení školského zařízení je založen na jasné vizi a perspektivě s účelným zapojením všech zaměstnanců.
- Kvalitní systémové a provázané předávání informací o klientech mezi zaměstnanci se pozitivně projevuje ve výchově a vzdělávání a tedy i jejich následném zpětném začlenění do běžného života.
- Efektivitě poskytování péče významně přispívá dlouhodobé získávání finančních mimorozpočtových zdrojů.
- Nadstandardní spolupráce se zákonnými zástupci klientů a participujícími partnery se pozitivně projevuje v efektivitě poskytované péče.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vzhledem ke změně struktury klientů je příležitostí ke zlepšení střediska rozšíření psychologické péče.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 3. 2. 2023
2. Stanovy spolku Rodinné centrum Kroměříž, z. s. a Středisko výchovné péče ze dne 7. 11. 2018
3. Školní vzdělávací program Střediska výchovné péče s platností od 1. 9. 2022
4. Vzdělávací koncepce ředitelky střediska výchovné péče ze dne 6. 11. 2018
5. Vnitřní řád Střediska výchovné péče s platností od 1. 9. 2022
6. Zápis z porad, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
7. Zápis z rodičovských setkání, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
8. Evidence klientů, školní rok 2022/2023
9. Osobní dokumentace klientů, školní rok 2022/2023
10. Minimální preventivní program z 1. 9. 2022
11. Smlouvy o poskytování služeb celodenního oddělení, školní rok 2022/2023 (vzorek)
12. Záznamy z jednání/ konzultace, školní rok 2022/2023 (vzorek)
13. Individuální výchovné plány, školní rok 2022/2023
14. Individuální vzdělávací plány klientů celodenního pobytu, školní rok 2022/2023
15. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, školní rok 2022/2023 ke dni inspekční činnosti
16. Třídní knihy, školní rok 2022/2023
17. Záznamy z denního hodnocení chování klienta
18. Personální dokumentace zaměstnanců – aktuální stav k termínu inspekční činnosti
19. Dokumentace k finančním podmínkám a bezpečnosti klientů v době jejich pobytu ve školském zařízení ke dni inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, P. O. Box 125, 760 01 Zlín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.z@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Pavel Schönwälder, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Eva Jurášková, Ph.D., MBA., školní
inspektorka

Bc. Jana Mazáková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.